

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. Димитър Георгиев Попов, д.м.

началник на клиника *Вътрешни болести, пневмология и фтизиатрия и
клинична алергология*

Медицински институт на МВР

избран за член на Научното жури на заседание на Академичния съвет на
МУ – Плевен от 03.11.2014 г. (Протокол № 18) и със Заповед на № 2342
от 04.11.2014г. на Ректора на МУ – Плевен

относно: конкурс за заемане на академична длъжност *Доцент*
по специалност *Вътрешни болести (03.01.13)*
Катедра *Кардиология, пулмология и ендокринология*
Факултет *Медицина* на МУ – Плевен

1. Общи данни за конкурса

Конкурсът за академичната длъжност *доцент* по професионално направление 7.1. *Медицина* и научна специалност *Вътрешни болести (03.01.13)*, за нуждите на сектор *Пулмология* на Клиниката по пневмология и фтизиатрия, Катедра *Кардиология, пулмология и ендокринология* във факултет *Медицина* на МУ – Плевен е обявен в ДВ бр. 64 / 5.08.2014 г., с единствен кандидат **д-р Павлина Цветкова Николова (Глоговска)**, дм.

Д-р Павлина Николова представя изисквания грижливо подготвен комплект от материали на хартиен и електронен носител, с необходимите документи за рецензиране. Приложени са списъци от реални публикации и участия в международни конгреси, симпозиуми и конференции, научни обзори, справки за положителни цитирания в български и чуждестранни научни източници, информация за участие в редакционни колегии и научноизследователски проекти, членство в професионални и академични организации, рецензиране на статии за публикации, както и справка за научните приноси.

2. Биографични данни и професионално развитие

Д-р Павлина Николова завършва Математическа гимназия *Гео Милев* в гр. Плевен (1977 г.). Дипломира се в специалност *Медицина* във Висшия Медицински Институт – гр. Плевен (1983 г.). След позициите на ординатор последователно в ХЕГ – гр. Никопол (1983-1985), Вътрешно отделение в Районна болница – гр. Пелово (1985-1987) и в Белодробна болница с диспансер – гр. Плевен, през 1990 г. печели конкурс за

асистент в Клиниката по пневмология и фтизиатрия, Катедра *Вътрешни болести*, сектор *Пулмология* в МУ, УМБАЛ Д-р Г. Странски ЕАД – гр. Плевен. Преминава последователно през позициите на асистент (1990-1995), старши (1995-1998) и главен асистент (1998 до сега), като от 2010 г. е началник на Второ отделение в същата клиника. В периода 1997 – 2006 г. е хоноруван преподавател в сектор *Обща медицина* в МУ – Плевен. През 1992 г. придобива специалност *Вътрешни болести* (22 г. стаж по специалността), през 1995 г. – *Пневмология и фтизиатрия* (19 г. стаж), а от 2010 г. – образователно-научната степен *доктор* по научната специалност 03.01.17 *Белодробни болести* с тема на дисертационния труд *Клинично значение на резистентността при инфекции на долните дихателни пътища, придобити в обществото. Фармакоикономически анализ*. Следдипломната квалификация на д-р П. Николова включва професионално обучение по компютърна грамотност (1999 г.) и курс по езикова подготовка (2000 г.). Специалната подготовка включва 12 специализирани курса (1997-2014), свързани с диагностични дейности с рентгенова апаратура, болести на плеврата, медицината на съня, управление на качеството, епидемиологията и биостатистиката в медицината и съвременните методи на преподаване в медицинското образование. От 2012 г. д-р П. Николова е зачислена в задочна магистратура *Обществено здраве и здравен мениджмънт* във ФОЗ, МУ – Плевен.

Представените документи свидетелстват за развитието и изграждането на д-р П. Николова като специалист - интернист, пулмолог, педагог и учен. Професионалната ѝ квалификация съответства на посочената хабилитация по научната специалност *Вътрешни болести*, в съгласие с правилника на МУ – Плевен за прилагане на ЗРАСРБ.

3. Научна дейност

За участие в конкурса д-р П. Николова е представила списък и доказателства за общо 121 научни труда – 51 публикации, дисертационен труд и 22 участия в научни форуми с резюмета, включени в рецензирани списания с импакт фактор (IF). Приложен е списък с участия в още 47 научни срещи със съобщения и доклади.

Реалните публикации на д-р П. Николова са 47 и включват:

- 3 статии, публикувани в чуждестранни научни списания, от които една с IF 1,495 и една с д-р П. Николова като първи автор;
- 32 статии, публикувани в научни списания в България, от които 9 с д-р П. Николова като първи и 12 като втори автор;

- 9 публикации, разписани в пълен текст, включващи резюме и книгопис, от които 4 с д-р П. Николова като първи и 5 като втори автор;
- 3 самостоятелни участия в монографии – 2 учебника и едно учебно помагало на английски език със съответно 1, 3 и 4 самостоятелни глави.

Към научната дейност на д-р П. Николова се причисляват още:

- 26 резюмета от международни конгреси, симпозиуми и конференции, публикувани в научни списания или сборници с резюмета на научната проява. Едно от тях е публикувано в сп. *Pneumologia* (IF 0,08), а 22 - в *European Respiratory Journal* – най-престижното европейско списание в областта на белодробните болести, с общ IF до момента 102,5. Налице са още 3 резюмета, публикувани в *Eur Resp J* през 2014 г.
- положителни цитирания в 17 български и 15 чуждестранни източници, като се изключат автоцитиранията. Данните са от цитатни справки на Централната медицинска библиотека на МУ – София и Медицинската библиотека на МУ – Плевен.

4. Научна активност

Научната активност на д-р П. Николова обхваща:

- 4 самостоятелни научни обзора, изготвени на базата на личния опит в областта на белодробните болести;
- 43 участия в национални научни прояви с публикувани резюмета;
- 4 участия в научноизследователски проекти, финансирани от МУ – Плевен. Д-р П. Николова е водещ изследовател в един от тях;
- членство във водещите научни дружества, свързани с белодробните болести в България (Българско дружество по белодробни болести - БДББ), Европа (*European Respiratory Society*) и САЩ (*American Thoracic Society*), както и в Съюза на учените в България;
- членство в редакционната колегия на сп. *Торакална медицина*, официален орган на БДББ;
- 3 рецензии на статии за публикация в български списания.

Значителният по обем доказателствен материал очертава основните области на научните интереси на д-р П. Николова, отразени в авторската справка за научните приноси:

- изследвания върху клиничното значение на резистентността при инфекции на долните дихателни пътища, придобити в обществото. Характеризирани са най-честите причинители на инфекции на долните дихателни пътища. Убедително се доказва, че ненужната употреба на антибиотици в амбулаторни, както и в болнични условия, е сред рисковите фактори за развитие на антибиотична резистентност. Проучен, описан и анализиран е клиничният профил на антибиотичната резистентност при хоспитализирани пациенти с инфекции на долните дихателни пътища, придобити в обществото.
- фармакоикономически анализ на пациенти с инфекции на долните дихателни пътища. Проведен е фармакоикономически анализ на такива пациенти в амбулаторни условия. Въз основа на разработената индивидуализирана оценка са представени фармакоикономически и медицински доказателства за необходимостта от адекватно финансиране на лечението на пациентите с инфекции на долните дихателни пътища, придобити в обществото.
- клинико-епидемиологичните изследвания на пациентите с инфекции на долните дихателни пътища са фокусирани върху особеностите на *атипичните* пневмонии, стратифициране на риска и ефективността на антибиотичното лечение при пневмониите, придобити в обществото, спецификата в диагностиката, етиологията и лечението на гнойните белодробни заболявания.
- изследвания при пациенти с бронхообструктивни заболявания. Епидемиологичният анализ на пациенти с ХОББ в Плевенска област обхваща разпространението, рисковите фактори, клиничното протичане, коморбидността и смъртността от ХОББ. Тези приноси имат подчертано приложен характер по отношение на здравната политика и оптимизирането на медицинските дейности и позволяват адекватно планиране на финансовите ресурси за лечението на заболяването. По отношение на бронхиалната астма, значителна тежест имат научните трудове свързани с диспансеризацията и спазване на лечебната програма от болните с бронхиална астма. Разработен е модел на наблюдение, внимателно обучение и индивидуализирано лечение в съответствие със съвременните научни и практически достижения, отразени в консенсусните документи с оглед постигане на трайни резултати. Очевиден е значителният клиничен и терапевтичен

опит, отразен в разработките върху амбулаторното лечение, причините за хоспитализация и особеностите на болничното лечение на бронхиалната астма. Приносите в това направление имат приложен характер за оптимизирането на организацията на амбулаторната практика на общопрактикуващите лекари и пулмолозите и индивидуализиране на подхода за постигане на оптимален ефект от лечението както в амбулаторни, така и в болнични условия.

- описанието на редки случаи, клинични синдроми, специфични диагностични и терапевтични техники отразява поливалентната теоретична и практическа подготовка на д-р П. Николова като пулмолог.

5. Учебно-преподавателска дейност

Д-р П. Николова има теоретичната подготовка от 4 курса в България и един в чужбина (Манчестър), свързани със съвременните методи на преподаване в медицинското образование. Дипломата ѝ за езиково обучение по английски език е предпоставка за успешно провеждане на англоезично обучение (АЕО). Тя има 24-годишен опит като преподавател в МУ – Плевен в следните направления:

- значителна учебна натовареност: 952,4 академични часа за последните 4 учебни години, съответно 2010/2011 г. – 113,6 уч. ч.; 2011/2012 г. – 239,2 уч. ч.; 2012/2013 г. – 325 уч. ч.; 2013/2014 г. – 274,6 уч. ч. От тях половината (50,1%) се падат на АЕО, 6,3% са включени в лекционен курс, а 90,6% са ангажирани в практически упражнения със студенти по медицина – 7 и 8 семестър.
- участие в издаването на 2 учебника и едно учебно ръководство на английски език.
- разработване на 15 тезиса за практически упражнения (2003/2004 г.), тестове по пулмология за входящ контрол за изпит по специалност *Вътрешни болести* за БЕО и АЕО (2004/2005 г.), както и актуализиране на учебните програми, тезиси и конспекти по пулмология.
- участие в изпитни комисии при провеждане на семестриални изпити по вътрешни болести на студенти по медицина с БЕО и АЕО, колоквиуми на специализанти по утвърдената програма за специализация по специалностите *Пневмология и фтизиатрия*, *Обща медицина* и *Спешна медицина*.

- ръководител на 4 специализанта, зачислени за специалност *Пневмология и фтизиатрия*.
- владеене на английски и руски език.

6. Диагностично-лечебна дейност

Тя е основна за позициите, заемани от д-р П. Николова. Опитът ѝ е отразен в:

- придобитите специалности по *Вътрешни болести и Пневмология и фтизиатрия*.
- научната дейност и научната активност.
- опита за извършване на високо специализирани специфични дейности от номенклатурата на специалността *Пневмология и фтизиатрия* за последните три години, а именно 312 ехографии на торакс и плевра, както и 187 рентгеноскопии.
- участие в 22 клинични проучвания, от които 20 международни.

7. Количествени показатели по критериите

Табл. 1. Наукометрични показатели за научноизследователска дейност и научна активност на **д-р П. Николова**

НАУЧНА ДЕЙНОСТ						
	Общо	Първи автор	Втори автор	Следващ автор	Брой с IF	Общ IF
Публикации в чужбина	3	1		2	1	1,495
Публикации в България	32	9	12	11		
Публикации в пълен текст в сборници или доклади от научни прояви	9	4	5			
ОБЩО ПУБЛИКАЦИИ	44	14	17	13	1	1,495
Участия в научни прояви в чужбина	26	9	1	16	22	102,5
НАУЧНА АКТИВНОСТ						
Участия в учебници	3	3				
Участия в научни обзори	4	4				
Участия в научни прояви в България	43	5	13	33		
Участия в научноизследователски проекти	4	1		3		
ОБЩО ПУБЛИКАЦИИ	51	21	17	13		103,995

Представените документи са разпределени както следва в сравнение с изискванията на Правилника на МУ – Плевен за академично развитие (табл. 2):

Табл. 2. Сравнение на наукометричните показатели на **д-р П. Николова** с критериите за „доцент“ от Правилника за РАС в МУ – Плевен

Вид на критерия	Доцент	Показатели на д-р П. Николова
ОНС доктор	да	да
Публикации	25	51
Чуждестранно списание	3	3
Самостоятелен или първи автор	10	21
Импакт-фактор (общ)	10	103,995
Цитирания	10	17 български и 15 английски (без автоцитирания)

8. Заключение

В заключение считам, че д-р П. Николова покрива изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на МУ – Плевен за заемане на академичната длъжност **ДОЦЕНТ** по научната специалност *Вътрешни болести* (03.01.13) в Катедра по *Кардиология, пулмология и ендокринология*, факултет *Медицина* на МУ – Плевен. Представените по конкурса документи потвърждават качествата ѝ на изграден високо квалифициран и задълбочен специалист-интернист, пулмолог, преподавател и учен, ползващ се с уважението на нашата и международна медицинска общност. Убедено подкрепям кандидатурата на д-р П. Николова в този конкурс и каня членовете на почитаемото научно жури да присъдят академичната длъжност **ДОЦЕНТ** в МУ - Плевен.

5 декември 2014 година

Проф. Димитър Георгиев Попов, д.м.